

ANÀLISI DE L'IMPACTE AMBIENTAL I HUMÀ ALS ESPAIS XARXA NATURA 2000 DEL SOLSONÈS

SITUACIÓ

XARXA NATURA 2000

L'any 1998 es va aprovar la Directiva Hàbitats de la Unió Europea que ha esdevingut el marc legal per a la creació de la Xarxa Natura 2000 a Catalunya.

Què és la Xarxa Natura 2000?

- Xarxa d'espais naturals protegits
- Escala europea
- Conservació de biodiversitat d'espècies i hàbitats naturals i seminaturals
- Potenciació d'un desenvolupament sostenible
- Formada per dos tipus de zones: ZEC's (LIC) i ZEPA's.

OBJECTIUS

- Avaluar l'estat general actual de la comarca del Solsonès.
- Realitzar un estudi dels espais Xarxa Natura 2000 en les zones de les Obagues de la Riera de Madrona i la Ribera Salada (protegits per la presència de pinassa); centrat en els sectors de la gestió forestal i el turisme.
- Detectar els punts forts i els punts febles en els sectors tractats.
- Proposar millores de gestió pels espais Xarxa Natura 2000 analitzats.

METODOLOGIA

DIAGNOSI - CONCLUSIONS

SECTOR TURÍSTIC		TURISME RURAL	
DEBILITATS -Baixa especialització turística. -Biestacionalitat molt marcada. -Predomini de les estades de cap de setmana.	AMENACES -Creixement de la demanda de segones residències. -Pèrdua de població activa dedicada al sector primari. -Pèrdua de població activa dedicada a realitzar activitats tradicionals i artesanals.	DEBILITATS -Predomini de tipologies d'allotjament rural on no es comparteix l'habitatge amb els hostes. -Biestacionalitat marcada, amb predomini de les estades de cap de setmana. -Manca de coneixement de les implicacions de la XN 2000, tant per part dels propietaris que en tenen cert coneixement d'allotjaments com per part dels seus clients sobretot. -Els establiments de turisme rural són majoritàriament d'obertura recent. -Manca d'un sistema de valoració dels allotjaments rurals actuals pel que fa a la seva categoria de qualitat.	AMENACES -Pèrdua de les activitats agràries. -Pèrdua d'activitats i professions de caràcter artesanal. -Risc d'aglomeració de les cases de turisme rural. -Baixa capacitat i formació continuada dels propietaris d'establiments turístics.
FORTALESES -Patrimoni natural important. -Patrimoni cultural important. -Patrimoni arqueològic. -Aprofitament d'estructures preexistents i baixa ocupació del sòl en el model turístic predominant. -Segona residència de rehabilitació. -Oferta d'allotjament força diversificada.	OPORTUNITATS -Potenciació de l'agroturisme. -Potenciació de marques de qualitat artesanal. -Potenciació i promoció dels atractius turístics existents de caràcter endogen. -Promoció del turisme efímer. -Promoció del patrimoni natural mitjançant activitats d'educació i sensibilització ambiental. -Promoció de la XN 2000, i el seu ús com a reclam turístic.	FORTALESES -Contacte del turista amb el territori com a motivació principal. -Major privacitat i contacte més familiar amb els propietaris dels allotjaments. -Clientela amb un poder adquisitiu mitjà-alt. -Clientela de procedència de proximitat. -Franja d'edat dels clients molt àmplia. -Activitat econòmica complementària a activitats lligades al sector primari.	OPORTUNITATS -Incentivació de l'economia local. -Valorització dels recursos naturals i patrimonials existents. -Promoció de la XN 2000. -Promoció d'una marca de productes de qualitat artesanal. -Creació de llocs de treball, sobretot per a dones de mitjana edat.
GESTIÓ FORESTAL		PERSPECTIVA LOCAL	
DEBILITATS -Disminució dels preus dels productes fustaners. -Feble aplicació de PTGMF/ PSGF. -Regressió de les activitats agrícoles i ramaders tradicionals. -Increment de les masses forestals.	AMENACES -Existència de grans masses denses de coníferes més propenses a incendiar-se. -Condicions climàtiques i factors externs que afavoreixen l'alt risc d'incendi. -Pèrdua de vegetació potencial.	DEBILITATS -Manca d'informació sobre les limitacions que comportarà pels propietaris. -Manca de consens amb els ens locals en la delimitació dels espais. -Desconeixement de quins ajuts s'establiran per al manteniment i gestió dels espais. -Desconeixement de quines línies compensatòries de finançament s'establiran. -Desconeixement d'aquesta figura de protecció per part de les persones que no hi tenen implicació directa.	AMENACES -Baixa acceptació social per part dels ens locals. -Inexistència d'una via de finançament propi. -Enfrontament amb el sector primari de la zona degut a la desconeixença de les implicacions de la XN2000.
FORTALESES -Existència d'espècies vegetals i animals d'interès ecològic. -Incorporació de la pinassa com a hàbitat prioritari a nivell europeu. -Tradició silvícola molt arrelada. -Boscos amb elevat potencial productiu pel que fa als aprofitaments secundaris. -Existència de boscos poc castigats per incendis forestals.	OPORTUNITATS -Valorització del les externalitats del bosc (bolets, tòfones, PAM's). -Promoció de la XN 2000. -Proposta d'iniciatives de custòdia del territori. -Promoció d'activitats recreatives i de sensibilització ambiental a l'entorn dels espais naturals i rurals.	FORTALESES -Impuls en la conservació del medi natural. -Manteniment de la biodiversitat a nivell europeu. -Funció de connectivitat entre els espais PEIN. -Augment de la valoració de la figura del pagès com a conservador del paisatge.	OPORTUNITATS -Prioritat alhora de rebre ajuts. -Ajuda a la promoció de les qualitats paisatgístiques de la zona. -Ajuda a la promoció de marques de productes artesanals. -Elaboració d'un pla d'usos regulador de les activitats permeses. -Augment de la conscienciació de la població en la protecció del territori.

PROPOSTES D'ACTUACIÓ I MILLORA

- Introducció de ramats a les masses forestals
- Aclarides selectives de peus de pinassa
- Neteja de pistes forestals principals per a la lluita contra incendis
- Recuperació dels camins ramaders tradicionals
- Recuperació i afavoriment del paisatge mosaic
- Promoció d'acords de Custòdia del Territori
- Programa turístic sostenible de la comarca del Solsonès
- Creació d'una marca de qualitat pels allotjaments rurals
- Proposta de legislació micològica i normativa específica
- Creació d'un Consorci i d'una oficina tècnica comarcal
- Programa de promoció de la Xarxa Natura 2000

CONCLUSIONS

Xarxa Natura 2000 •Delimitació precipitada dels espais XN2000 a Catalunya. •Manca de consens entre els tècnics i la població local. •Ambigüitat de les directrius de gestió dels espais.	Turisme •Alta valoració paisatgística per part dels visitants de la comarca •Atractius turístics de la comarca amb alt potencial •Potenciació de formes de turisme ambientalment correctes •Impuls econòmic a la població local •Tendència a l'alça de les segones residències •Activitat turística com a complement a activitats agràries i forestals •Foment dels atractius endògens del medi rural
Gestió Forestal •Elevat percentatge de bosc de pinassa •Vulnerabilitat a patir grans incendis forestals •Necessitat d'aplicació de bones pràctiques de gestió forestal •Aplicació de noves estratègies d'explotació i gestió sostenibles •Manteniment dels espais agrícoles existents	

Redacció: **Cristina Ballonga i Serra**
Cristina Barbens i Casals
Eva Busquets i Torras

Amb la col·laboració de:

